

Sverre Dan Joensen um framtíðar undirgrundarpolitikkin:

Skilagott at lata lögmann um-sita undirgrundina

-Tað at føroyingar nú tosa um at skipa fyri eini langtíðartilrætting av undirgrundarpolitikkinum kann merkja, at føroyingar nú eru við at seta hol á eina heilt nýggja politiska tíð, sum kvettir við fortíðar "Hovsa"-loysnir skrivir Sverre Dan Joensen, oljuserfrøðingur í 1. grein síni um framtíðar oljuvinnu her á landi.

Det var ein fornøjelse for mig at «studere» sidste lørdags udgave af «SOSIALURIN», fordi jeg kunne se, at der nu virkelig er begyndt at komme en seriøs diskussion i gang om en eventuel «olie-udvinding på Færøerne».

Avisen indeholdt både et interview med:

A: Lagmand, Marita Petersen og
B: Geolog Steffan Hultberg

A: Alle sager vedrørende undergrundsorterer direkte under lagmanden

I henhold til min personlige opfattelse er det mest betydningsfulde, der er sket inden for «olie-udvindingen», — siden overdragelsen til det færøske landsstyre — er vedtagelsen af, at alle undergrunds-anliggender nu sorterer under lagmanden, og ikke under et eller andet underordnet ministerie.

Et skib bør altid kun have en kaptajn

Herved har Færøerne vist hele verdenen, at man anser spørgsmålet om «olie-udvindingen» for at være så vigtigt, at alle beslutninger bør afgøres «på højeste plan».

Nu er det juridiske ansvar for beslutninger «legaliseret». Hvorved man undgår mulighederne for «kommunikationsmisforståelser», (forskellen mellem «hvad man har diskuteret», og «hvad man har vedtaget»), misforståelser, der juridisk og økonomisk kunne blive

meget alvorlige.

Herved bliver «olie-sektoren» anbragt på et højere plan, hvor den er fritaget for mistanken om «dobbelte roller», «sammenspiethed», og «inside-information», hvad der ellers let kan blive tilfældet i et lille samfund.

Desuden foretrækker «chefer for multinationale koncerner» at forhandle direkte med «toppen», og ikke med en «minister», denne holdning er alment gældende, og endnu mere betydningsfuld, når landet er så lille som «Færøerne» er.

Ansvarsområdet er ikke placeret ved en «person»; men ved «lagmanden», der er den højeste «institution» på Færøerne.

Respekten for lagmands-institutionen afhænger af personen

Den respekt, der står om «lagmands-institutionen» er naturligvis stærkt påvirket af den person der «beklæder posten».

Som en «halv-færing»; der bor i udlandet, og kun informeres om færøske forhold gennem «avisen og andre journaler», gælder det mig altid, at se den «respekt» hvormed den «seriøse presse» omtaler Færøernes lagmand, Marita Petersen.

Det må være meget svært — især for en kvinde — at skulle overtage lagmands-

posten, midt i en økonomisk krise, der kun kendes værre meget få steder i verdenen.

Jobbet har medført adskillige rejser til Danmark, for at anmode om store lån til at afbøde de værste og mest presserende følger af fiskeri- krisen og resultatet af en «økonomisk overoptimisme» i forbindelse med «mangelende økonomisk kontrol og overblik».

Dette tiltrods har jeg ikke i en eneste dansk eller udenlandsk artikel set Marita Petersen omtalt i «nedsættende vendinger» eller på en «satirisk eller ondskabsfuld måde».

Det må nok betragtes som noget af et særsyn, idet Marita Petersens ledsagere på disse ture i langt de fleste tilfælde, har formået at blive genstand for dagspressens kritiske og satiriske omtale, som regel på grund af deres mere eller mindre velovervejede vredes- udbrud.

Det er nok en «personlig egenskab», som meget få er i besiddelse af, det, at man kan «bevare sin naturlige værdighed, selv når man er ude at låne penge».

Interviewet med Marita Petersen

Marita Petersens behandling af «langtidsplanlægningen» for Færøernes undergrund», repræsenterer tilsyneladende en helt ny, moderne og professionel procedure i landsstyrets arbejdsform — hvilket også er årsagen til den egen kritik og utilfredshed blandt andre landsstyre- medlemmer.

Denne «nye procedure» består af:

1. Spørgsmål-formulering:

«Hvorledes skal Færøernes udnyttelse af undergrunden planlægges på langt sigt».

2. Det færøske landsstyre nedsætter en arbejdsgruppe af specialister og fagfolk inklusiv udenlandske, da det skønnes formåls-tjenligt.

3. Fastsættelse af en dato, hvor arbejdsgruppen skal fremkomme med en rapport om emnet.

4. Videre diskussion og beslutningstagning i forbindelse med emnet udskydes indtil rapporten er modtaget.

Her er det allervigtigste, at denne beslutning fastholdes — uanset hvor mange der forsøger at fremtvinge en hurtigere løsning, — så arbejdsgruppen kan få tilstrækkelig tid og ro til at udarbejde rapporten i.

5. Rapporten uddeles til landsstyrets medlemmer, så rigtigheden af de i rapporten anførte synspunkter kan verificeres og diskuteres.

Her ligger det «nye», idet landsstyret er i besiddelse af et kvalificeret beslutningsgrundlag», incl. opstilling over de forventede økonomiske konsekvenser, af de forskellige valg-muligheder.

Herved bliver arbejdsindsatsen for landsstyrets medlemmer reduceret til, at vurdere disse «facts» ud fra et politisk og samfundsmæssigt synspunkt.

6. «Olie-udvindings strategien» og taktikken vedtages.

7. Nødvendige lovændringer forberedes og vedtages.

Når «langtidsplanlægningen» er vedtaget kan

samfundet og befolkningen begynde at udarbejde deres egne planer, så de passer ind i det «fremtids-skelet», som «langtids-planlægningen» repræsenterer.

På denne måde kan «olie-udvindingen», planmæssigt og økonomisk udvikle sig til en «olie-sektor», som et solidt alternativ til fiskerisektoren.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at understrege, at «langtidsplanlægning» intet har med «en sen opstart», at gøre;

Men det angiver kun, at man for sig selv og andre har gjort det klart «hvad», de skal ske og «hvornår» det skal ske. «Langtids-planlægning» kunne lige så vel betyde, at arbejdet

påbegyndes «her og nu», men på en «organiseret måde».

En meget vigtig del af «langtids-planlægningen» er, at man følger den fastlagte tidsmæssige- og økonomiske ramme, og at «planen opdateres» regelmæssigt, så alle ved, at de kan regne med at indholdet af planen er «up to date».

Langtids-planlægningen for udnyttelsen af Færøernes undergrund kan danne forbehold for omstruktureringen af fiskerisektoren

Modellen for «langtids-planlægningen af undergrunden» kunne gentages

Framhald á síðu 23

Oljuorðaskifti í Sosialinum

Nú oljuráðleggingarnevndin er í ferð við at leggja seinastu hond á frágreiðing sína til landsstýrið um okkara framtíðar undirgrundarpolitik fer Tíðindablaðið Sosialurin at royna at birta upp undir almenna orðaskifti um framtíðar kanningar og nýtsluna av møguligum rævnnum í undirgrundini.

Vit hava longu prentað fleiri áhuga-verð innlegg umframt greinar í hesum sambandi. Í dag og í komandi bløðum fer Sverre Dan Joensen, «hálvur» føroyingur og búsitandi í oljulandinum Bahrain at gera sínar viðmerkingar til hetta stóra og álvarsliga mál. Flestu av viðmerkingum hansara snúgva seg greinar, sum hava staðið í Sosialinum.

Við at lata sjálvan lögmann umsita undirgrundina sum sitt málsoki hava føroyingar víst umheiminum, at vit meta hetta mál at hava so stóran týdning, at allar avgerðir skulu verða tiknar av landsins hægsta leiðara og ikki av einum ella øðrum ráðharra heldur Sverre Dan Joensen. Mynd kalmar